

JEL: L17, L66, O52, Q13

РЄПН Кирило

аспірант кафедри бізнес-економіки та підприємництва

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

e-mail: kirill090495@ukr.net

Kyrylo RIEPIN

PhD student of the of the Department of Business Economics and Entrepreneurship, Kyiv National Economic University named after Vadym Getman, Ukraine

ОГЛЯД РИНКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ЄС

Анотація: Розглянуто стратегічні орієнтири країн ЄС щодо розвитку ринку органічного виробництва. Наведено аналітичні дані щодо динаміки виробництва та споживання органічної продукції в країнах ЄС у порівнянні зі світовими гравцями. Окреслені пріоритети подальшого розвитку ринку органічного виробництва ЄС.

Ключові слова: ринок органічного виробництва, еко-підприємництво, стратегія

OVERVIEW OF THE EU ORGANIC PRODUCTION MARKET

Abstract: The strategic orientations of the EU countries regarding the development of the organic production market were considered. Analytical data on the dynamics of production and consumption of organic products in the EU countries in comparison with global players are given. The priorities for the further development of the EU organic production market are outlined.

Keywords: market of organic production, eco-entrepreneurship, strategy

Останні роки засвідчили, що ринок органічного виробництва ЄС позитивно впливає на продовольчу безпеку, нівелює негативні наслідки в навколишньому середовищі та поліпшує потенціал еко-підприємництва. Європейський Зелений Курс є центральним для політики ЄС. Стратегії економічного розвитку обирають «зелене» енергетичне забезпечення і кліматичну безпеку; будівництво і реконструкцію; стійку промисловість і сталу мобілізацію; зниження забрудненості довкілля, біорізноманіття щодо аграрної політики в стратегії «Від лану до столу». В цій стратегії економічного розвитку наголошується ключова ідея Європейського Зеленого Курсу, що спрямована на розв'язання проблем продовольства ЄС та нерозривний зв'язок між здоровими людьми, суспільством і планетою [1]. У Постанові Ради ЄС 2007 р. визначено зміст органічного виробництва і маркування органічних продуктів через цілісну систему господарювання і виробництво продуктів харчування, що характеризує кращі практики з огляду на збереження довкілля; рівень біологічного розмаїття; збереження природних ресурсів; застосування стандартів належного утримання тварин і певного виробництва, що відповідає вимогам до продуктів харчування, виготовлених з використанням речовин і процесів природного походження [2]. До 2030 р. європейська система буде адаптована до сприятливого довкілля та органічного виробництва і маркування органічних продуктів і в Україні [3].

На ринку органічного виробництва ЄС активно розвиваються міжнародні тенденції. Сертифіковані виробники збільшують бізнес та конкурентоспроможні виробництва еко-продуктів, не порушуючи екологію та розвивають потенціал еко-підприємництва на ринку органічного виробництва ЄС. Досвід міжнародних організацій показує, що еко-підприємництво на глобальному ринку є вигідним і перспективним, оскільки споживачі згодні активно платити за екологічно чисту

продукцію. Еко-підприємництво стає ініціативною господарською дією в галузі органічного виробництва та реалізації еко-продукції; збереження та відтворення довкілля, одержання прибутку. Як господарська діяльність еко-підприємництво спрямоване на задоволення еколого-економічних потреб людей за допомогою еко-продуктів, корисність яких визначається екологічним благом.

Світовий ринок органічної продукції розвивається швидкими темпами. На сьогодні, органічна продукція виробляється 160 країнами, а 94% її споживання припадає лише на 15 найрозвиненіших країн світу. Під органічним виробництвом у світі в 2020 році було зайнято 74,9 млн. га. Лідерами за площею земель, зайнятих під органічним виробництвом, є такі країни: 48% земель розташовані в Австралії - 35,9 млн. га, в Аргентині - 4 млн. га, в США - 3,7 млн. га, в Уругваї - 3 млн. га. Щодо кількості компаній, які працюють в органічному секторі, за 2020 рік в світі налічувалось виробників - 3,4 млн. (лідерами є такі країни - Індія (1,6 млн), Ефіопія (220 тис.), Танзанія (149 тис.) [5]. Загалом у світі 1,5% сільськогосподарських угідь є органічними. Однак, багато країн мають значно більшу частку. Країни з найбільшою органічною часткою у загальній площі сільськогосподарських угідь — Ліхтенштейн (41%), Австрія (26,1%) та Сан-Томе і Принсіпі (24,9%). У 16 країнах 10% і більше сільськогосподарських угідь є органічними.

Світовий ринок органічної продукції постійно зростає. У 2004 році він оцінювався у 25 мільярдів доларів США, у 2006 році - близько 30 мільярдів доларів США, у 2009 році - 55 мільярдів доларів США, у 2014 році - до 96,5 мільярди доларів США. [4]. В 2020 році світова місткість ринку органічної продукції становила 120,6 млрд. євро (лідерами є такі країни - США (49,5 млрд. євро), Німеччина - 15 млрд. євро, Франція - 12,7 млрд. євро) [5].

Загалом в Європі близько 430,8 тисяч виробників органічної продукції (343,6 тисяч з них — в ЄС). Найбільші за кількістю виробників країни — Італія, Франція, Іспанія, Німеччина та Греція.

В Європі споживач в середньому витрачає 56 євро на органічну їжу на людину щорічно (в Європейському Союзі — 84 євро). Споживання органічної їжі на душу населення за останні десятиліття подвоїлося. У Данії - найвищий показник частки органічних продуктів у загальному ринку продовольства, 12,1%. Крім неї частку майже в 10% ринку мали Швейцарія та Австрія. Споживачам цих країн добре відомо, що таке органічні продукти.

Світові продовольчі ринки свідчать про зростаючу зацікавленість споживачів у здоровому та повноцінному харчуванні разом з безпосереднім внеском у збереження природного середовища. Приріст виробництва органічних харчових продуктів у деяких країнах ЄС сягає 10% на рік. У багатьох країнах світу, передусім у США та ЄС, вже діють ринки органічної сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, а також створена й успішно функціонує відповідна інфраструктура сертифікації, маркетингу та реалізації [6]. Окремі продукти та групи товарів займають ще більшу частку продовольчого ринку. Наприклад, у деяких країнах продажі органічних яєць складають приблизно до 30% загального продажу яєць.

Отже, резиденти ринку органічного виробництва ЄС формують стратегічну систему орієнтирів та цілей досягнення успіху, аналізують конкурентоспроможність потенціалу еко-підприємництва в глобальній системі. Ринок органічного виробництва ЄС визначає глобальні умови інтеграції для зростання транснаціональних процесів перевезень товарів, експорту капіталів і технологій.

Література

1. Від лану до столу: як Європейський зелений курс змінив ЄС і Україну. Головний бізнес портал Delo.ua. Режим доступу: URL: <https://delo.ua/economy/vid-lanu-do-stolu-yak-jevropeiskii-zelenii-kurs-zminiv-jes-ta-ukrayinu-391780/>
2. Постанова Ради ЄС № 834 (2007) стосовно органічного виробництва і маркування органічних продуктів та скасування Постанови ЄЕС № 2092/91. Режим доступу: URL: https://organicstandard.ua/files/standards/ua/ec/EU%20Reg_834_2007%20Organic%20Production_UA.pdf.
3. Огляд органічного ринку України. Organicinfo. Режим доступу: URL: <https://organicinfo.ua/ru/news/3percent-under-organic-production-2030;> <https://organicinfo.ua/infographics/ua-organic-market-overview-2020/>
4. Камінський В. (2014) Органічне землеробство – шлях до продовольчої безпеки. Віче. № 9. Режим доступу: URL: <https://veche.kiev.ua/journal/4161/>
5. Світ органічного сільського господарства 2022. Останні статистичні дані про органічне сільське господарство в усьому світі. Режим доступу: URL: <https://www.organic-world.net/fileadmin/documents/yearbook/2022/willer-et-al-2022-world-of-organic-fibl-global-stats.pdf>
6. Riepina, I., Chukhraieva, N., & Kehrein, E. (2020) THE INFLUENCE OF MARKET RISKS UPON THE AGRIBUSINESS VALUE. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 42(1), 35-40. Режим доступу: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.04>

References

1. Vid lanu do stolu: yak Yevropeiskiy zeleniy kurs zminyv YeS i Ukrainu. Holovnyi biznes portal Delo.ua. Rezhym dostupu: URL: <https://delo.ua/economy/vid-lanu-do-stolu-yak-jevropeiskii-zelenii-kurs-zminiv-jes-ta-ukrayinu-391780/>
2. Postanova Rady YeS № 834 (2007) stosovno orhanichnoho vyrobnytstva i markuvannia orhanichnykh produktiv ta skasuvannia Postanovy YeES № 2092/91. Rezhym dostupu: URL: https://organicstandard.ua/files/standards/ua/ec/EU%20Reg_834_2007%20Organic%20Production_UA.pdf.
3. Ohliad orhanichnoho rynku Ukrainy. Organicinfo. Rezhym dostupu: URL: <https://organicinfo.ua/ru/news/3percent-under-organic-production-2030;> <https://organicinfo.ua/infographics/ua-organic-market-overview-2020/>
4. Kaminskyi V. (2014) Orhanichne zemlerobstvo – shliakh do prodovolchoi bezpeky. Viche. № 9. Rezhym dostupu: URL: <https://veche.kiev.ua/journal/4161/>
5. Svit orhanichnoho silskoho hospodarstva 2022. Ostanni statystychni dani pro orhanichne silske hospodarstvo v usomu sviti. Rezhym dostupu: URL: <https://www.organic-world.net/fileadmin/documents/yearbook/2022/willer-et-al-2022-world-of-organic-fibl-global-stats.pdf>
6. Riepina, I., Chukhraieva, N., & Kehrein, E. (2020) THE INFLUENCE OF MARKET RISKS UPON THE AGRIBUSINESS VALUE. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 42(1), 35-40. Rezhym dostupu: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.04>